

CHỈ M SỐC BÊN NHÂN THOÁT V R N - H THÀNH B NG TR C VÀ SAU PH U THU T

KHOA H I S C S SINH

M C TIÊU

1. Phân biệt các dạng t h thành b ng và thoát v r n
2. Th c hi n úng qui trình chỉ m sóc BN tr c và sau m h thành b ng & thoát v r n
3. Theo dõi - x trí - phòng ng a các bi n ch ng sau m h thành b ng & thoát v r n

PHÂN BI T

H thành b ng

- Khi m khuy t thành b ng bên c nh dây r n, th ng bên ph i ng gi a
- T ng b l i ra ngoài và không có màng b o v
- T ng thoát v th ng là ru t, các t ng khác hi m khi thoát v ra cùng, dây r n v trí bình th ng

Thoát v r n

- Khi m khuy t thành b ng chân dây r n
- T ng c che ph bên trong màng i và phúc m c → có th b v tr c ho c t i th i m sanh
- T ng thoát v g m ru t non, gan, ru t già và th ng kèm các d t t b m sinh khác

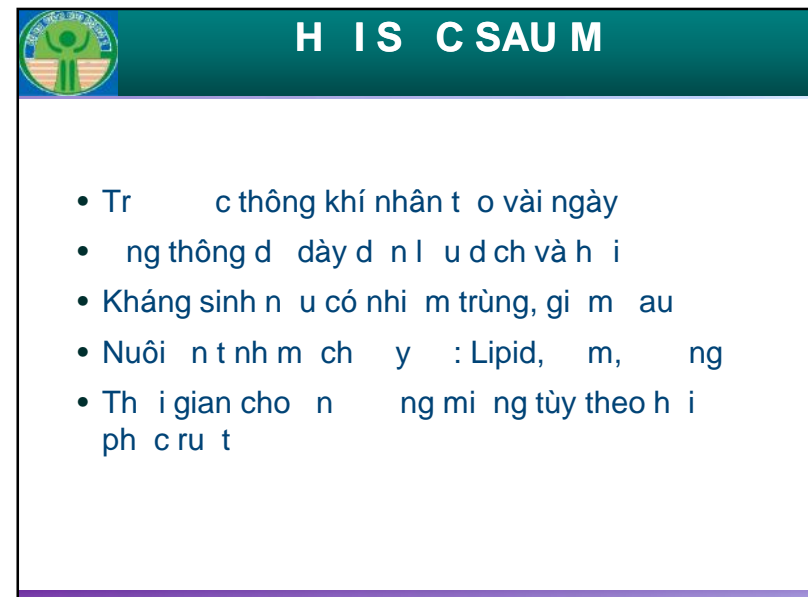
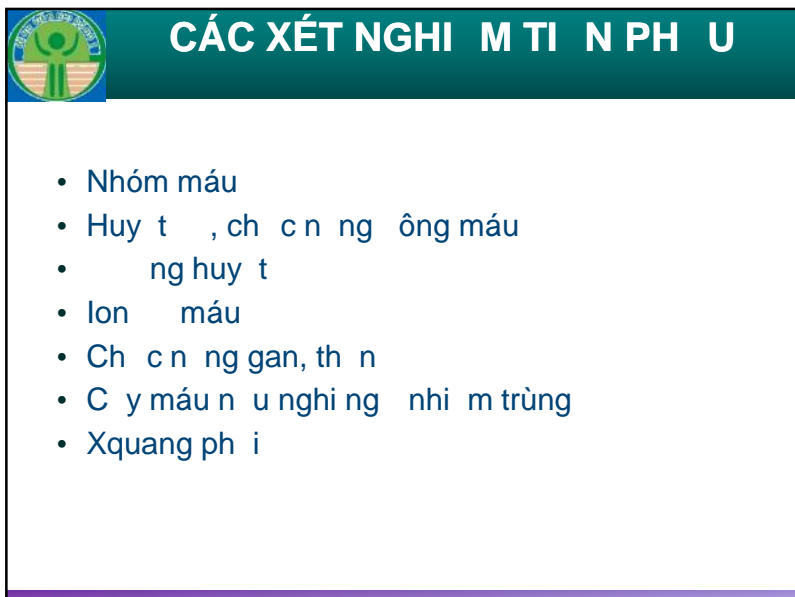
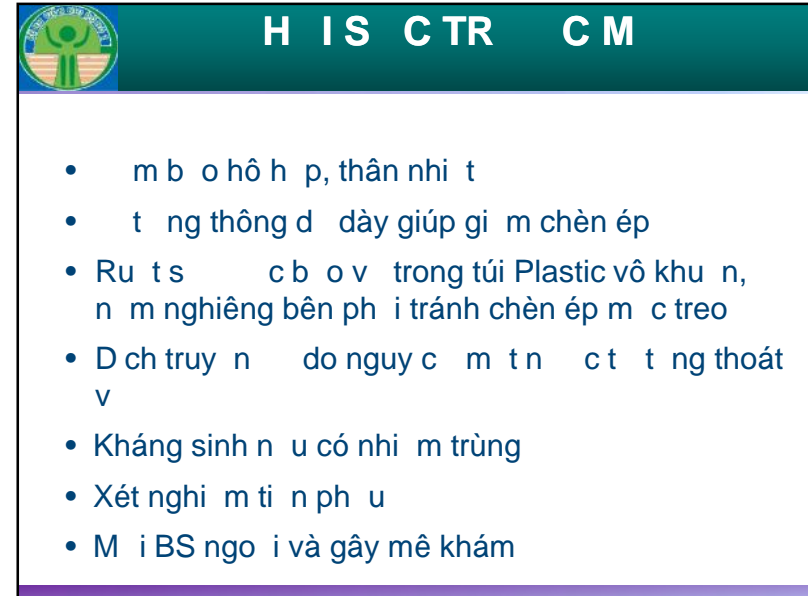
PH U THU T

M C ÍCH:

- a các t ng vào trong b ng
- Ph c h i l i thành b ng

PHÂN LO I:

- 1 thì (óng b ng ngay l n pt u)
- 2 thì (thì 1: a ru t vào túi silo → pt óng b ng thì 2)

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC BÉ TRẺ C VÀ SAU PHẪU THUẬT

❖ TRƯỚC PHẪU THUẬT

Chuẩn bị như sau:

- Lưng phẳng → nhiệt độ cài đặt 34 - 36°.
- Monitor theo dõi.
- Phẫu thuật hô hấp (Máy thở, Oxy....).
- Máy truyền dịch, bơm tiêm thuốc....
- Dụng cụ hút đàm nhớt nội khí quản, mũi, miệng.
- Túi Plastic vô trùng bảo vệ khi thoát v.

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC BÉ TRẺ C VÀ SAU PHẪU THUẬT

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC BÉ TRẺ C VÀ SAU PHẪU THUẬT

Khi bệnh nhân vào khoa:

- Cho trẻ nằm ngửa (bộ nhiệt độ 37°)
- Hỗ trợ hô hấp theo yêu cầu: Gắn máy thở, oxy....
- Theo dõi sát dấu hiệu sinh tồn: M, T°, Nhịp thở, HA, SPO₂.../h (lưu ý nhiệt độ)

Đánh giá khi thoát v:

- Có bất thường hay không?
- Có các bao bọc hay không?
- Tình trạng ruột: hình dáng? tím?

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC BÉ TRẺ C VÀ SAU PHẪU THUẬT

Nếu trẻ chưa có bao bọc khi thoát v bằng bao Plastic thì cần phải làm ngay: Mang gang vô trùng và khi thoát v vào bao Plastic vô trùng và niêm phong kỹ lưỡng để bảo vệ và ngăn ngừa khi thoát v.

(Lưu ý không bao bọc khi thoát v bằng gang cũ vì nguy cơ nhiễm trùng cao, 0,9% vì nguy cơ làm tổn thương thân nhiệt nhanh, tình trạng ruột, và không quan sát được niêm mạc ruột)

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

- Cho trẻ nằm nghiêng bên phải → tránh chèn ép mạch treo.
- Đặt sonde dạ dày và hút mũi giờ theo yêu cầu (giờ cấp).
- Hút đàm nhớt cho trẻ (nếu có)
- Thăm khám tình trạng và dịch truyền theo yêu cầu.
- Mời BS Ngoại khoa và BS gây mê khám theo yêu cầu.
- Thăm khám XN tiểu phẫu và ký cam kết
- Chuyển trẻ lên phòng mổ theo yêu cầu

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

❖ SAU PHẪU THUẬT:

➢ Trước phẫu thuật (đóng băng hoàn toàn):

❖ Những bệnh phòng ngừa:

- ✓ Cho trẻ nằm nghiêng phải: mbo thân nhiệt 37° .
- ✓ Hô hấp theo yêu cầu.
- ✓ Chăm BN.
- ✓ Dẫn lưu dịch dạ dày.
- ✓ Gắn dịch truyền vào máy.
- ✓ Hút đàm nhớt (nếu có)
- ✓ Ghi nhận tình trạng BN: Da niêm, hô hấp, tình trạng bệnh, vết mổ, tình trạng phù (lưu ý 2 chi dưới)

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

❖ Theo dõi và chăm sóc sau mổ:

- ✓ Theo dõi sát dấu hiệu sinh tồn mũi giờ: M, T^o, NT, HA, SPO₂ (lưu ý nhiệt độ)
- ✓ Chăm sóc BN thở máy (nếu có)...
- ✓ Theo dõi sát tình trạng bệnh nhân:
  - Da niêm: hồng hào? Tái?
  - Tình trạng bệnh: có cải thiện không?
  - Vết mổ: khô? Nứt?
  - Tình trạng phù: toàn thân? Chi dưới?

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

- Dẫn lưu và hút dịch dạ dày mũi giờ
- Ưu tiên thì tiếp tục truyền tĩnh mạch trung tâm: thăm khám tình trạng và dịch truyền theo yêu cầu
- Vệ vết mổ theo yêu cầu (từ ngày thứ 2), chăm sóc vết mổ bằng Betadine 1%
- Giữ ấm cho trẻ:
  - Thăm khám tình trạng theo yêu cầu
  - Chăm sóc vết mổ, các hoạt động chăm sóc nên làm cùng lúc vào khoảng thời gian nghỉ
- Vệ sinh cho trẻ:
  - Tắm bệnh từ ngày phẫu thuật 2
  - Massage cho trẻ: vùng lưng, tay, chân cho máu lưu thông

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

- Thời gian nhân: kê cao chi, khi phù 2 chi dưới.
- Khi trẻ có chỉ số dinh dưỡng qua tiêu hóa:
  - ✓ Nếu lượng sữa ít < 20ml: dùng ống tiêm 5ml cho chảy hết chặm qua sonde → Báo BS nếu trẻ ói.
  - ✓ Nếu lượng sữa > 20ml: Áp dụng quy trình cho BN qua ống sonde đầy.

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

Trước phẫu thuật 2 thì:

Thì 1: túi Silo

❖ **Nhân bản nhớt phòng mổ:**

- ✓ Cho trẻ nằm ngửa:
- ✓ Hỗ trợ hô hấp theo y lệnh.
- ✓ Chăm BN.
- ✓ Giảm chườm vào máy.
- ✓ Hút đàm nhớt (nếu có)
- ✓ Treo cao khi thoát v lồng ngực: dây treo không quá căng hay quá lỏng

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

- Ghi nhận tình trạng BN: Da niêm, hô hấp, tình trạng bệnh, tình trạng phù (lưu ý 2 chi dưới)
- Ghi nhận tình trạng khi thoát v: niêm mạc ruột hay tím? (nếu niêm mạc ruột tím báo ngay BS)
- Dùng ống dẫn đầy.

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

❖ **Theo dõi và chăm sóc sau mổ**

- ✓ Theo dõi sát dấu hiệu sinh tồn m: M, T^o, NT, HA, SPO₂
- ✓ Chăm sóc BN thở máy (nếu có) ...
- ✓ Theo dõi sát tình trạng bệnh nhân: da niêm, hô hấp, tình trạng bệnh, tình trạng phù.....
- ✓ Dùng ống và hút dịch dạ dày m: (theo dõi tính chất và số lượng dịch)
- ✓ Ưu tiên thì tiếp nối truyền tĩnh mạch trung tâm: thì chỉ nhận thu c và dịch truyền theo y lệnh.
- ✓ Giám sát cho trẻ:
  - Thì chỉ nhận thu c theo y lệnh
  - Chăm sóc nhàn hạ, các hoạt động sinh sóc nên làm cùng lúc vào khoảng thời gian nhàn hạ

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

Mỗi BS PTV tham khám bệnh (mỗi ngày) theo yêu cầu của BS điều trị: BS Phẫu thuật viên s:

- Đánh giá khả năng thoát v: nhiễm trùng hay không?
- Cho y lệnh thay băng khả năng thoát v.
- Dùng tay sạch khả năng thoát v vào băng mới ngày (tùy theo tình trạng BN) → rửa tay vào băng.

➤ Nếu khả năng thoát v không nhiễm trùng: Tiếp tục theo dõi, không mùi hôi, dịch trong ruột màu vàng chanh → **Thay băng 2 ngày một lần.**

➤ Nếu khả năng thoát v nhiễm trùng: Tiếp tục tái, có gỉ mủ, có mùi hôi, dịch trong ruột màu nâu → **thay băng mới ngày.**

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

Thay băng khả năng thoát v:

- Thay băng khả năng thoát v theo yêu cầu.
- Băng băng nguyên tắc vô khuẩn.
- Băng cho trẻ.
- Dùng thuốc gì mà sau cho trẻ theo yêu cầu khi thay băng.

- Rửa chân khả năng thoát v bằng dung dịch betadine 1%, sau đó dùng gạc vô khuẩn quấn chung quanh chân khả năng thoát v (Quấn 1/3 thân chân khả năng thoát v lên: để quan sát tiếp tục bên trong)

- Cố định dây treo khả năng thoát v không quá căng hay quá lỏng → cho rửa tay vào băng mới ngày.

- Ghi nhận tình trạng khả năng thoát v, và dung dịch rửa.

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

- Đánh giá khả năng thoát v mỗi tour trực → ghi nhận kích thước khả năng thoát v.

Vệ sinh trẻ:

- ✓ Tiếp tục hàng ngày, vệ sinh kỹ bộ phận sinh dục.
- ✓ Massage trẻ → tránh trẻ bị loét do tã.

- Tiếp tục trẻ: kê cao chi khi chi để băng phù.

Khi rửa tay vào băng gòn hút, trẻ sẽ có thể lên phòng mổ, lấy túi Silo và ống băng.

QUY TRÌNH THEO DÕI VÀ CHĂM SÓC TRƯỚC VÀ SAU PHẪU THUẬT

Thì 2: Trẻ có băng hoàn toàn:

Theo dõi và chăm sóc: Áp dụng quy trình chăm sóc BN có phẫu thuật m t thì (có băng hoàn toàn).

AN TOÀN B NH NHÂN			
D U HI U	TAI BI N	NGUYÊN NHÂN	X TRÍ
- Da thành b ng c ng ch ng, n - Phù chi d i.	-Thi u máu ru t. - Chèn ép.	-Sau óng thành b ng ho c t túi Silo→ áp l c b ng t ng.	-Báo BS tr c và BS ph u thu t viên. -Kê cao chi d i. -Xoay tr nh nhàng. -Hút sonde d dày m i gi . -Treo cao kh i thoát v : không quá c ng, quá l ng l o.

AN TOÀN B NH NHÂN			
D U HI U	TAI BI N	NGUYÊN NHÂN	X TRÍ
-Li bì, ch ng b ng không dung n p s a. -Ói d ch rêu, tiêu máu. - Thành b ng n ...	-Viêm ru t ho it .	-R ilo n ch c n ng ru t do viêm.	- Báo BS tr c và BS ph u thu t viên. -Nh n n. -Truy n d ch nuôi n. -Theo dõi tính ch t d ch d dày. -Hút sonde d dày m i gi .

AN TOÀN B NH NHÂN			
D U HI U	TAI BI N	NGUYÊN NHÂN	X TRÍ
-Li bì, nôn ói, ói ra d ch vàng rêu... -Ch ng b ng, không i tiêu.	-T c ru t.	-S p x p ru t vào trong khoang b ng không úng theo qui nh.	-Báo BS tr c và BS ph u thu t viên. -Nh n n, truy n d ch. - Hút sonde d dày m i gi (theo dõi tính ch t, s l ng d ch)

AN TOÀN B NH NHÂN			
D U HI U	TAI BI N	NGUYÊN NHÂN	X TRÍ
-V t m b nhi m trùng: viêm t y , có m . -S t, li bì....	-Nhi m trùng v t m .	- Không tuân th nguyên t c vô khu n khi th c hi n k thu t: - Thay b ng, hút àm, t catheter trung ng...	- Tuân th nguyên t c vô khu n khi th c hi n k thu t. -Th c hi n thu c theo y l nh.

AN TOÀN B NH NHÂN

Chèn ép

Nhiễm trùng v t m

Thi u máu nuôi ru t

Viêm ru t ho i t

C m n s theo dõi c a quý ng nghi p!